

Protokoll fra møte i Statens seniorråd

Dato: 9. juni

Klokkeslett: 09.00-16.00

Sted: Helsedirektoratet

Til stede: Wenche Frogn Sellæg, Liv Thun, Carl I. Hagen, Turid Wickstrand, Rita Lekang, Hans Olav Tungesvik, Ole Mathis Hetta, Erik Råd Herlofsen, og Aina Strand (fra Helse og omsorgsdepartementet)

Forfall: Akie De Leon, Tora Aasland

Fra sekretariatet: Eilin Ekeland, Inger Molvik, Ingrid Køhler Knutsen, Wenche Halsen, Anne Kjersti Toft (ref)

Saksliste:

Sak	Tittel	Sakstype
23/16	Innkalling og saksliste	Beslutning
24/16	Økonomirapport 1. tertial	Orientering
25/16	Aldersdiskriminering – møte med Likestillings- og diskrimineringsombudet	Diskusjon
26/16	Nasjonal strategi for kompetansepolitikk	Orientering
27/16	Møte med Sametinget	Orientering
28/16	Seminar om seniorgoder	Beslutning
29/16	TNS fokusgrupper	Beslutning
30/16	Mulige tiltak 2016	Beslutning
31/16	Eventuelt	

Sak 23/16 Innkalling og saksliste

Det var ingen kommentarer til innkalling og saksliste.

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjent.

Sak 24/16 Økonomirapport 1. tertial

Rådet ønsker jevnlige rapporteringer om økonomien gjennom året. Sekretariatsleder Eilin Ekeland orienterte om regnskapsførte tall og budsjett for første tertial.

Det er så langt i år et forbruk på om lag 170.000 mindre enn budsjettet. Dette skyldes blant annet mindre utgifter til drift av og generelt lavere driftskostnader i sekretariatet enn budsjettet. I tillegg kommer en forventet refusjon av sykepenger på rundt 45.000. Sammen med ubrukte midler under kunnskapsinnhenting og seminarer, vil rådet ha rundt 270.000 disponibelt til aktivitet. Rådet diskuterte bruk av midlene under sak 30/16.

Vedtak:

Økonomirapport 1. tertial 2016 tas til etterretning

Sak 25/16 Aldersdiskriminering

I januar tiltrådte Hanne Bjurstrøm som nytt Likestillings- og diskrimineringsombud. Rådsleder Wenche Frogn Sellæg ønsket ombudet velkommen til møtet i Statens seniorråd.

Ombudet orienterte om sitt arbeid og sine holdninger til noen aktuelle saker så langt og planer fremover. Ombudet ønsker rådets innspill og forslag til gode tiltak som kan hindre aldersdiskriminering. Hun ønsker også å få eksempler på aldersdiskriminering utenfor arbeidslivet. Rådet og ombudet diskuterte flere saker, herunder diskriminering i arbeidslivet, aldersgrenser i arbeidsmiljøloven og aldersdiskriminering utenfor arbeidslivet og nytten av ombudets eget brukerutvalg.

Rådet var svært tydelig på at de forventet at ombudet ville arbeide for å få alder med som diskrimineringsgrunnlag i den nye universelle lov mot aldersdiskriminering. Det skjer en omfattende forskjellsbehandling av eldre utenfor arbeidslivet med tilfeldig satte aldersgrenser uten saklig begrunnelse. Disse diskriminerer eldre på en rekke områder. Rådet erkjenner samtidig at det kan være saklig grunn til forskjellsbehandling i enkelte saker, men det bør først kunne skje etter en gjennomgang av om begrunnelsen er saklig og ikke uforholdsmessig inngripende. Rådet har fått signaler om at den nye loven kommer våren 2017. Det blir viktig å samarbeide om dette fremover både gjennom brukerutvalget til LDO og andre fora.

På ombudets spørsmål om brukerutvalgets betydning, sa rådet klart fra at Statens seniorråd finner det svært nyttig å delta i dette utvalget der man allerede har fått et nyttig nettverk å samarbeide med i felles saker.

Ombudet orienterte om at de nå arbeider med en rapport om diskriminering i rekrutteringsprosesser til arbeidslivet, og ønsket rådets innspill til dette arbeidet velkommen. Rådet tok opp at selv om det er en stor problemstilling at mange eldre diskrimineres i rekrutteringsprosesser er det viktig å huske på at disse ofte allerede er i et arbeidsforhold, og ikke nødvendigvis står utenfor arbeidslivet. Mobilitet for eldre arbeidstakere, og utpressing av seniorer i arbeidslivet i harde tider, er viktige problemstillinger som ombudet bør se på. Et

viktig tiltak for å bedre mobiliteten er å sikre alle arbeidstakere lik tilgang på kompetanseheving. Rådet og ombudet var enig om at kompetansepolitikk er en viktig sak for seniorfeltet fremover.

Rådet ønsker å sende et brev til ombudet for å takke for møtet samt utdype rådets syn på aldersdiskriminering utenfor arbeidslivet.

Vedtak:

Tatt til orientering.

Sak 26/16 Nasjonal strategi for kompetansepolitikk

Rådet har tidligere diskutert den nye strategien for kompetansepolitikk som regjeringen arbeider med. Sekretariatet har deltatt i strategipartsmøter og rådet har sendt to skriftlige innspill til strategien. Dette har ikke hatt virkning så langt i prosessen, og rådet har vært bekymret for om seniorperspektivet vil ivaretas i strategien. Rådet ba derfor om møte med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet. Dette i lys av at regjeringen allerede i sin strategi for et Aldersvennlig samfunn har omtalt seniorer i arbeidslivet som en gruppe som vil bli omtalt i den kompetansepolitiske strategien.

Onsdag 8. juni var rådsleder Wenche Frogn Sellæg, sekretariatsleder Eilin Ekeland og seniorrådgiver Anne Kjersti Toft på møte med departementet. På dette møtet ba rådets representanter om at det ble arrangert et eget seminar om seniorperspektivet i kompetansepolitikken, at man i strategien beskriver seniorgruppens behov, og at man ser på møteforholdene for å sikre alle strategipartneres deltakelse i det videre arbeidet. Departementets ledelse var godt kjent med formuleringene i strategien om et Aldersvennlig samfunn og innstilt på at dette skulle følges opp. Møtet var positivt og departementet var lydhøre for rådets synspunkter. Departementet vil komme tilbake til rådet med svar på våre forespørsler og forslag til tiltak.

Vedtak

Tatt til orientering.

Sak 27/16 Møte med Sametinget

Rådsmedlem Rita Lekang orienterte om møte med Sametingets eldreråd 10. mai dette år. Eldrerådet ønsket å få en orientering om hva Statens seniorråd arbeider med og viktige saker for rådet. Sametingets eldreråd er også et rådgivende organ til myndigheter. Eldrerådet har arbeidet en del med helse- og omsorgsfeltet, og mindre med arbeidsliv og aktiv aldring. Sametinget tok opp mulighet for en samarbeidsavtale med rådet. Rådet ønsker samarbeid med relevante aktører og setter pris på Sametingets eldreråds initiativ til møte, men har ikke tradisjon for å signere samarbeidsavtaler med andre organer. Rådet vil behandle en eventuell formell henvendelse fra Sametingets eldreråd, men ser ikke behovet for en formell samarbeidsavtale på det nåværende tidspunkt.

Vedtak:

Tatt til orientering.

Sak 28/16 Seminar om seniorgoder

Rådet har tidligere diskutert seniorgoder i forbindelse med produktivtetskommisjonens rapport. Bortfall av seniorgoder er en debatt som jevnlig kommer opp. Rådet ønsker å fremme debatten om seniorgodene og støtter at man arrangerer et seminar. Utgangspunktet for rådet er at man ønsker å få flere til å arbeide lenger, og at det er viktig å bruke de

tiltakene som fremmer dette. En nyansert debatt om hvilke goder som virker etter hensikten og hvilke alternativer man kan tenke seg vil være fruktbart.

Rådet ønsker å få bedre kunnskap om seniorgoder, og ber sekretariatet lage en oversikt over seniorgoder i arbeidslivet. Det er viktig å skille mellom lovfestede kollektive seniorgoder og de som er avtalefestet eller på bedriftsnivå.

Vedtak:

Statens seniorråd ønsker å arrangere et seminar om seniorgoder og setter av midler til arrangementet. Sekretariatet bes om å planlegge og gjennomføre seminaret, sammen med Senter for seniorpolitikk.

Sak 29/16 TNS fokusgrupper

Rådet har tidligere diskutert mulighet for spørreundersøkelse blant yngre generasjoner om tanker for fremtiden i forbindelse med den seniorpolitiske redegjørelsen. TNS Gallup har foreslått at man avholder fokusgrupper før man gjennomfører en eventuell spørreundersøkelse for å avdekke problemstillinger og tematikk. Sekretariatet har hatt kontakt med TNS Gallup og fått utarbeidet forslag til opplegg for fokusgruppene.

Rådet støtter at man gjennomfører fokusgrupper, men ønsker å justere aldersgruppene som er foreslått. Rådet mener at man får mest ut av å spørre de som er mellom 45 og 55 år.

I denne sammenhengen, hvor det er snakk om to små fokusgrupper, vil ikke rådet gjøre noe spesielle tiltak for å sikre inkludering av minoritetsperspektivet. Det kan heller komme med hvis man bestemmer seg for å gå videre med en spørreundersøkelse med større antall respondenter.

Vedtak:

Sekretariatet arbeider, i samråd med rådsleder, videre med gjennomføringen av fokusgrupper på bakgrunn av debatten i rådet.

Sak 30/16 Mulige tiltak 2016

Behandlingen av sak 24/16 viste at det var et visst handlingsrom for nye tiltak på grunn av underforbruk av budsjettmidler så langt i år. Rådet diskuterte flere ulike tiltak og forslag til saker som kan følges mer opp uten å ta endelig stilling til enkelt tiltak. Rådet ønsker at sekretariatet arbeider videre og fremmer forslag til senere behandling i rådet. I første omgang er det viktig å gå videre med de forberedende samtaler med parter som kan bidra til å utarbeide en samfunnsøkonomisk analyse av hva de eldre representerer. Dessuten følge opp de tiltak som det ble gjort vedtak om tidligere i møtet. Det er foreløpig ikke aktuelt å gå videre med utvidede analyser om fysisk aktivitet. Oppfølging av Riksrevisjonens rapport rettet mot kommunene vil foreløpig ikke bli fulgt opp av rådet, idet man avventer departementets oppfølging og utarbeidelsen av Helsedirektoratets veileder i kommunalt folkehelsearbeid rettet mot eldre.

Vedtak:

Sekretariatet arbeider videre i samråd med leder om tiltak i tråd med føringer gitt av rådet og kommer tilbake til rådet med konkrete saker til vedtak.

Sak 31/16 Eventuelt

- Seniorrådgiver Inger Molvik har fått ny jobb i Nasjonalt kompetansetjeneste for aldring og helse og slutter 1. juli. Ingrid Køhler Knutsen har fått tilbud om engasjement ut 2017. Inger Molvik ble takket av og fikk blomsterhilsen fra rådet.
- Rådsleder Carl I Hagen tok opp overgangen til digital kommunikasjon fra det offentlige. Kan dette være noe som rådet tar opp ved en senere anledning. Sekretariatet orienterte om at dette skal være tema på en debatt som NAV arrangerer under Arendalsuka. Sekretariatsleder Eilin Ekeland skal representere rådet på den debatten.
- Rådsmedlem Hans Olav Tungesvik takket for utsendelse av forslag til leserinnlegg.